

Kjære alle sammen – gratulerer med dagen!

Vi står her ved Per Nylands bauta på Trautskogen. Per Nyland var en av dem som stod opp mot okkupasjonsmakta under andre verdenskrig .

For vår bevegelse, i Norge og i verden, er frihet det aller viktigste. Frihet fra undertrykkelse, frihet til å velge det livet du vil leve.

Det er mange veier til frihet.

1. For det første handler det om mer demokrati. Muligheten til å stemme i frie valg, si det du mener, og organisere seg i fagforeninger og forhandle seg fram til løsninger.
2. For det andre, så handler det om økonomisk frihet. Det å ha en jobb å gå til, som får anstendig betalt for.
3. For det tredje, så handler det om trygghet. Om at det er et sikkerhetsnett der hvis du blir syk eller arbeidsledig.
4. For det fjerde, så handler det om små forskjeller, og rettferdig fordeling av goder og plikter. Ideen om at alle skal ha like muligheter – og at vi derfor har organisert samfunnet som et spleiselag for å sikre alle rett til utdanning og velferdstjenester.

Fagbevegelsens historie handler om å være sterke sammen.

Første mai er en god anledning til å se på våre verdier. Det grunnleggende – som er det kompasset vi styrer etter, i tiår etter tiår, uavhengig av skiftende tider.

Om hvordan arbeidere organiserte seg fordi man hver for seg hadde lite å stille opp med overfor direktørene. I dag har Norge kanskje verdens sterkeste fagbevegelse. Dette er ikke noe som kommer av seg selv.

Suksessen til norsk økonomi handler om å være sterke sammen. Om at når fagbevegelse, arbeidsgivere og stat finner løsninger så takler vi både eventyrlig rikdom og finanskrise- og har i tillegg Europas laveste ledighet.

Dette skyldes ikke flaks og tilfeldigheter. Det skyldes at man har gjort mange kloke politiske veivalg – men i bunnen ligger troen på fellesskapet. Solidaritet med andre. Rettferdighet og like muligheter for alle.

Det er lett å ta vår frihet som en selvfølge. Men ute i Europa opplever millioner av arbeidsledige en helt annen virkelighet.

For:

Hvilken frihet har du hvis du ikke har inntekt? Hvilken frihet har du til å planlegge framtida om du aldri vil få en hel, fast stilling? Hvilken frihet har du til å stifte familie hvis du ikke får fødselspermisjon og barnehageplass? Svaret gir seg selv. Derfor er fellesskapet så viktig for arbeiderbevegelsen. Fordi det gir frihet for alle, ikke bare noen få.

Venner,

Nå opplever vi at det er noen som vil ta fra oss friheten vi har kjempet fram. Høyre og Frp sitt politiske prosjekt handler om noe annet. Deres politikk vil føre til mindre frihet, mindre trygghet i hverdagen og større forskjeller mellom folk. Høyre og Frp vil forandre arbeidslivet. De kaller det frihet og fleksibilitet. Det er å seile under falskt flagg. Det de foreslår er at folk skal jobbe mer overtid, mer i helgene og at færre skal ha fast jobb.

Den 28. januar kom svaret fra oss. Da gikk den største og beste politiske streiken i historien av stabelen. LO, YS og Unio, som organiserer 1,5 millioner arbeidstakere, oppfordret til streiken. Hundretusener møtte opp på gater og torg. Dette var et kraftfullt og entydig nei til regjeringas frislipp av midlertidige stillinger, mer søndagsarbeid og mer overtid – som alt inngår i planen til regjeringa om å svekke arbeidslivets viktigste lov, arbeidsmiljøloven.

Vi har all grunn til å være stolte over innsatsen, men kampen er ikke over. Regjeringa vil ikke høre på fagbevegelsen. De vil ikke høre på ekspertene. Men verst av alt, de vil ikke høre på dere!

Vi skal fortsette denne kampen, gjennom årets kommunevalg og fram til stortingsvalget i 2017, der vi skal få på plass et nytt stortingsflertall som vil reversere alle endringene i arbeidsmiljøloven!

Gode venner,

Grunntanken med 1. mai handler om internasjonal solidaritet. Midtøsten står i brann, og millioner av europeere opplever en sosial uro og arbeidsledighet vi ikke har sett på mange tiår.

Det er dagen for å markere våre verdier. Det handler om å stå opp mot ekstremisme, fremmedfrykt og mistenksomhet – å kjempe for menneskerettigheter, demokrati og faglige rettigheter – ikke bare i Norge – men i alle land!

Vi er en utpost i Europa. Vi er annerledeslandet. Mot alle odds har vi klart oss gjennom skiftende tider. Slik er det ikke i resten av verden.

Millioner av europeere betaler nå prisen for høyresidas skrivebordspolitikk. Den rammer vanlige folk og har ført dem ut i et langvarig uføre. Massearbeidsledighet, fattigdom og enorme forskjeller er hverdagens deres. I enkelte land snakker man nå om den tapte generasjonen, der millioner av ungdommer ikke har noen jobb å gå til eller verdig tilværelse å bygge.

Våre kamerater i Europa marsjerer heller ikke for mer høyrepolitikk eller kutt i rettigheter, lønn og pensjon. De marsjerer for en trygg og fast jobb å gå til.

Vi må være solidariske, bidra der vi kan og jobbe for en bedre politikk i Europa som handler om å bygge opp og gi folk arbeid, ikke bare kutte og sette folk på gata. Vi skal slåss sammen med europeisk fagbevegelse mot den sosiale dumping som brer om seg.

Millioner av mennesker har blitt fratatt det mest grunnleggende i livet, en jobb å gå til. Eller grunnmuren i huset. Vi har ikke råd til å se på et Europa uten håp for framtida!

Jeg er stolt over at vi tilhører en bevegelse som gjennom vårt internasjonale arbeid hjelper våre kamerater i Europa til å gjenoppbygge *grunnmuren*. Det krever en politikk som tar utgangspunkt i våre fellesskapsverdier. Da tenner også håpet!

Venner,

Fortsatt finnes det mange utfordringer hos oss, mye ugjort. Vi engasjerer oss i samfunnet for å få noe gjort, forbedre, komme videre – ikke sette oss tilbake og si vi er fornøyde.

Arbeidslivet vi kjenner i dag er ingen selvfølge, det må forsvares for å bevares. De siste månedene har vi fått se at kamper vi trodde vi hadde vunnet – som må kjempes på ny. Som Erna Solberg sa det før valget. «Folk vil merke forskjellene, ikke fra første dag, men betydelig i løpet av en fireårsperiode.» I arbeidslivet har vi merket forskjellene allerede.

Det aller første vi sa etter at den nye regjeringen ble valgt var at vi for vår del var klar for å fortsette trepartssamarbeidet. Det skulle ikke stå på oss. Men vi var også tydelige på at dersom man ville ha krig – så skulle man få det.

Det er en krevende oppgave å diskutere med en arbeidsminister som ikke bare har sin egen mening – men også insisterer på sin egen virkelighet.

Det er ingen faglig støtte til påstanden om at mer midlertidighet gir flere arbeidsplasser. Mer midlertidighet gir nettopp det – flere midlertidige arbeidsplasser. Med de konsekvenser det har for enkeltmennesker og deres familie.

Fagetatene konkluderer med at mer midlertidighet "gjør det mer krevende å etterforske og avdekke arbeidsmarkedskriminalitet." . Det er nesten ikke til å tro at Høyre, Fremskrittspartiet, Krf og Venstre glatt velger å overse dette. Men vi konstaterer at regjeringen har valgt å se bort fra fagligheten også i denne saken. I stedet møtes vi av Erikssons "verdalsforskning" - anekdoter fra den nedlagte Domuskafeen på Verdal.

Kamerater, jeg kan love dere en ting. Vi kommer ikke til å gi oss i kampen mot flere midlertidige stillinger, mer overtid og søndagsarbeid. Etter neste stortingsvalg skal vi endre dette!

Til sist:

Vår bevegelse er ikke kjent for å gi opp, selv når motstanden er tøff. Vi går en viktig tid i møte. Vi har et kommunevalg som nærmer seg. Det er første etappe på vei mot stortingsvalget i 2017.

Det finnes de som sier at fagbevegelsen skal holde seg unna politikk. Og at politikken i seg selv har blitt avleggs. «Fremtiden skapes – den vedtas ikke» er et av slagordene til Fremskrittspartiet. Det er sjølsagt en ren bløff. Det er politiske vedtak som setter rammene og styrer samfunnsutviklingen, som både skapte de nordiske velferdsstatene og som kan bryte dem ned igjen. Og det er politiske beslutninger som ligger bak den bunnløse fattigdommen vi finner i andre deler av verden.

I Fagforbundet har vi innsett at dersom vi skal bevege samfunnet i vår retning må vi dytte sjøl. Vi kan ikke vente på at andre skal gjøre jobben, og finne ut hvem vi skal heie mest på.

Vi er ikke ukritiske støttespillere til de rødgrønne partiene. Vi stiller krav og forventer at løfter blir fulgt opp. Det er fortsatt viktige saker for fagbevegelsen som gjenstår – at flest mulig kommuner vedtar å følge de tidligere bestemmelsene i arbeidsmiljøloven er et eksempel på det. Men det er stor forskjell på å ha et flertall som jobber med oss og et som jobber mot oss.

For en bevegelse som har som mål å sette folk i stand til å skape sin egen fremtid må det alltid være et mål at demokratiet favner flest mulig. At alle stemmer blir hørt. Kampen om samfunnsretningen står hele tiden, gjennom de små skrittene og valgene vi tar hver dag.

I dag er vi samlet for å markere at de sakene vi i arbeiderbevegelsen har sloss for fortsatt er like viktige. At selv om truslene mot velferd, arbeidstakerrettigheter og trygghet antar nye former, er vi klar til å møte dem. Men med løsninger for morgendagen. Tro på framtida. Og verdier vi alltid har hatt med oss.

Ha en fortsatt fin 1. mai!